

Feltskjema Registrering av kulturminner i Hof kommune	Objekt nr.: HOF-20-122
---	-------------------------------

Kulturminnetype:	Kølabånn			
Navn	Kølabånn			
Fylke:	Vestfold	Fylkesnr. :		
Kommune:	Hof	Kommunenr.:	0714	
Sted:	Vassås			
Stedsbenevnelse:	Navn	Gnr.	Bnr.	Festnr.
	Nedre Eikenes	49	1	
Kartfesting:	Øst	Nord	Koordinatsystem:	
	0563274	6595064	WGS84 - UTM 32V	

Kort beskrivelse av kulturminnet:	Kølabånn er 14-15 m i diameter og befinner seg i grov granskog.
Beskrivelse av tilstand:	Kølabånn framkommer tydelig i terrenget. Den ser ut til å ha vært i drift mange ganger, og det er fremdeles lett å finne kull på området.
Fotografier -A :	HOF-20-122-A Kart
Fotografier -B :	
Fotografier -C :	
Fotografier -D :	
Fotografier -E :	
Fotografier -F :	
Fotografier -G :	
Fotografier -I :	
Fotografier -J :	

Dato:	2014-08-14
Registrator	Vidar Thormodsrud

Kildedel		Objekt nr.: HOF-20-122
	Fakta:	

Historiske opplysninger:	<p>Kølamilene ble etablert i forbindelse med opprettelsen av Eidsfos Jernverk i 1697 og Ober-Bergamtets bestemmelser den 9. juli 1698 om hvem som ble pålagt pliktlevering av køl til jernverket, den såkalte cirkumferensen. Totalt var ca. 430 gårder omfattet av ordningen. Hver av disse hadde ca. 3 miler/mileplasser.</p> <p>I Hof var det 44 gårder som hvert år måtte levere 2000 lester og i Vassås 21 gårder og 870 lester.</p> <p>Det gikk gjerne med 4 kbm ved for å få 1 lest kull på snaut 1,6 kbm eller 12 "tønner" som også ble brukt som mål. Kølet ble kjørt i en spesielt utformet vogn, lestekorger. Disse rommet 1 lest og kunne være laget av furuspon tredd mellom spol. Korgen var videst øverst og sto på en slede. Milene skulle etter bergordningen tennes ca. 1. desember og være ferdig brent til jul. Transporten foregikk fortrinnsvis på islagte vassdrag vinterstid.</p> <p><i>(Kilder: «Med køl til Eidsfoss i 200 år» av Axel Haugan, utgitt nov. 1997 og heftet Kølubånn, Kulturminner, Sandar Historielag, høsten 1990)</i></p>
	<p>Fortellinger, tro og tradisjon:</p>
Datering:	Fra ca. 1700, 1. kvartal
Eldre fotografier/kart:	
Dato:	2014-08-14
Informator:	Orienteringskart/Vidar Thormodsrud
Digitalisert av/dato:	Dag R. Aasgård (nov. 2014)

Fotografier:	Objekt nr.: HOF-20-122

Fotografier - A :	
Fotografier - B :	Fotografier - C :
Fotografier - D :	Fotografier - E :
Fotografier - F :	Fotografier - G :
Fotografier - H :	Fotografier - I :

Kvalitetssikring	
Kvalitetssikret dato:	2016-01-22
Kvalitetssikret av:	Knut Svebakk-Johansen
Status:	Ok
Kategori (12K-kart)	
MIS. nr. (=kulturminnetype)	53. Kullmile
Sefraknr./Riksantikavrens "Lokid":	
Supplerende opplysninger:	